

Stichting Faunabeheereenheid
(FBE) Overijssel
Postbus 645
7400 AP Deventer

0570-746017
info@fbeoverijssel.nl
www.fbeoverijssel.nl

Kvk. 0507 2535
IBAN NL58 ABNA 0484 4327 45

Jaarverslag 2024

Faunabeheereenheid Overijssel

Jaarverslag 2024

Faunabeheereenheid Overijssel

Versie 25 maart 2025

Door bestuur Faunabeheereenheid Overijssel vastgesteld d.d. 25 maart 2025

Stichting Faunabeheereenheid Overijssel, Postbus 645, 7400 AP Deventer
0570-746017
info@fbeoverijssel.nl en www.fbeoverijssel.nl.

©Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van de Stichting Faunabeheereenheid Overijssel.

Inhoudsopgave

Voorwoord jaarverslag 2024.....	1
Inleiding.....	2
Bestuurlijk en ambtelijk secretariaat FBE Overijssel.....	3
Uitvoering faunabeheerplan 2019-2024.....	4
Communicatie.....	5
Landelijke informatie-uitwisseling tussen FBE's	5
Begeleiden WBE-werkplannen reeën	6
Uitvoering Valwildregeling	6
WBE's in Overijssel.....	6
Financieel	7
Besluit.....	7
Bijlage 1. Rapportage afschot en tellingen 2024	8
Bijlage 2. WBE's in Overijssel.....	12

Voorwoord jaarverslag 2024

Het bestuur van de Faunabeheereenheid Overijssel heeft in 2024 besloten om het bestaande faunabeheerplan 2019-2024 te actualiseren en conform de Omgevingwet op te stellen en in te dienen aan Gedeputeerde Staten van Overijssel ter vaststelling.

Voor dit faunabeheerplan is leidend geweest het beleidsarm geactualiseerde Kader faunabeheerplan 2024-2029.

Dit faunabeheerplan is in nauwe samenwerking met de Provincie Overijssel tot stand gekomen en het bestuur van de FBE Overijssel is content met deze aanpak.

In het afgelopen verslagjaar heeft Anneke Raven haar functie als onafhankelijk voorzitter van de FBE Overijssel neergelegd. Het bestuur heeft besloten dat voor het aantrekken van een nieuwe voorzitter eerst alle vergunningen naar aanleiding van het nieuwe faunabeheerplan 2024-2029 verstrekt moeten zijn en er een constructief overleg moet zijn geweest tussen de TBO's en de verschillende WBE's. Het bestuur is van mening dat dan een goede basis is ontstaan voor een nieuwe onafhankelijke voorzitter.

De jurisprudentie rondom de verschillende vergunningen in Nederland heeft de nodige impact gehad in 2024. Met name de vergunning met betrekking tot het ree heeft beduidend meer onderbouwing nodig gehad dan voorheen. Hiervoor zijn er extra vragen uitgezet met betrekking tot de hotspots (plaatsen waar reeën betrokken zijn bij een aanrijding) richting de WBE's met het verzoek om meer informatie aan te leveren. Al deze informatie is uiteindelijk verwerkt in de verschillende reewildbeheerplannen van de WBE's.

Zo is er dit jaar ook weer naast de reguliere inspanningen met betrekking tot registratie, telling en uitvoering opnieuw een extra inspanning gevraagd van de verschillende vrijwilligers waarvoor het bestuur hen dankbaar voor is.

Het bestuur kijkt terug op een jaar met diverse obstakels, maar mede door het doorpakken van het ambtelijk secretariaat is een basis gelegd om te komen tot een balans tussen beschermen en beheren. Dit is vastgelegd in beheerplannen waar gebiedsgerichte maatwerkafspraken zal zorgen voor een zo effectief mogelijk beheer.

Dolph van Ittersum
Vicevoorzitter FBE

Inleiding

De Stichting Faunabeheereenheid Overijssel (hierna: FBE) is een op basis van art. 8.1 Omgevingswet (hierna: Ow) en artikel 7.7.1 van de Omgevingsverordening Provincie Overijssel (hierna: POV) ingesteld samenwerkingsverband. Zij heeft volgens haar statuten als doel om gezamenlijk uitvoering te geven aan het faunabeleid van de Provincie Overijssel, zoals bedoeld is in de Ow en de POV.

Op grond van Artikel 6.3 lid 4 Ow verstrekken jachtaktehouders afschotgegevens aan de FBE en maakt de FBE deze afschotgegevens openbaar. In dit jaarverslag over 2024 wordt hieraan invulling gegeven.

Ook is dit jaarverslag bedoeld om Gedeputeerde Staten van Overijssel (hierna: GS) te informeren over de uitvoering van het faunabeheerplan (hierna: FBP), zoals vastgelegd in de statuten van de FBE. Tevens is dit het inhoudelijke verslag zoals vastgelegd in de subsidievoorwaarden. Deze subsidie ontvangt de FBE om haar wettelijke taak naar behoren te kunnen invullen. In de subsidievoorwaarden is ook vastgelegd welke activiteiten de FBE in 2024 diende uit te voeren. Het betreft structurele activiteiten bestaande uit adequaat beheer en schadebestrijding van de in het FBP 2019-2024 genoemde diersoorten en de aanvullingen daarop uit de Ow en de POV.

Bestuurlijk en ambtelijk secretariaat FBE Overijssel

Het bestuur van de FBE bestaat volgens de statuten uit ten minste vijf personen die zijn voorgedragen door respectievelijk de agrarische sector, de jachthouders met een jachtakte, de terreinbeherende organisaties, het Overijssels particulier grondbezit en de Federatie Natuur en Milieu Overijssel. Het bestuur wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.

De bestuursamenstelling van de FBE Overijssel was in het verslagjaar als volgt:

Funcienaam	Naam	Discipline
Voorzitter tot 15-10-2024	Anneke Raven	Onafhankelijk voorzitter
Bestuurslid-vicevoorzitter	Dolph van Ittersum	Overijssels Particulier Grondbezit
Bestuurslid	Herman Brink	Terreinbeherende organisaties
Bestuurslid	Klaas Dingstee	Agrarische sector (LTO, NMV en POV)
Bestuurslid	Jan Hesselink	Jachthouders met een jachtakte (NJV, NOJG en VHR)
Bestuurslid	Harrie Alberts	Maatschappelijke organisaties (Natuur en Milieu)

Bij de uitvoering van haar taken wordt het bestuur ondersteund door de FBE-organisatie die in het verslagjaar bestond uit:

- Ambtelijk secretaris: Geuje van Dijk;
- Technisch medewerker: Gerrit Demmer;
- Administratieve ondersteuning: Jeanine Kremers-Verhoeven.

Periodiek vindt ambtelijk overleg plaats met de beleidsafdeling van de Provincie Overijssel. Ook vindt met regelmaat bestuurlijk overleg plaats.

Uitvoering faunabeheerplan 2019-2024

Ten behoeve van beheer en schadebestrijding is uitvoering gegeven aan het FBP 2019-2024.

In bijlage 1 zijn de rapportages opgenomen van het gebruik van de verschillende ontheffingen en de aantallen afschot per diersoort.

Op grond van het Faunabeheerplan zijn de volgende ontheffingen aan de FBE verleend:

- Ontheffing wild zwijn 2019;
- Ontheffing ree verkeersveiligheid 2019-2024;
- Ontheffing schadebestrijding wild zwijn restlicht;
- Ontheffing schadebestrijding overwinterende ganzen 2019-2024;
- Ontheffing schadebestrijding overzomerende ganzen 2020-2024;
- Ontheffing schadebestrijding knobbelzwaan 2019-2024;
- Ontheffing nestbehandeling overzomerende grauwe gans;
- Ontheffing vos ter bescherming van weidevogels;
- Opdracht valwildregeling;
- Ontheffing kraaienvangkooi in weidevogelgebieden;
- Wnb-vergunning (gebiedsbescherming) voor het gebruik van de ontheffing overwinterende ganzen. Let op, deze vergunning is per 29 november 2022 vernietigd. Per 29 november 2022 is de last onder dwangsom (LOD) van toepassing;
- Wnb-vergunning (gebiedsbescherming) voor het gebruik van de ontheffing overzomerende ganzen. Let op, deze vergunning is per 15 maart 2023 vernietigd. Per 15 maart 2023 is de last onder dwangsom (LOD) van toepassing.

De nestbehandeling grauwe en Canadese gans heeft als resultaat circa 25.858 behandelde eieren. Deze aanpak is een gebiedsgerichte aanpak die door de FBE wordt georganiseerd. Hier is ondersteuning mogelijk via een drone om de XY-coördinaten via een app toegankelijk te krijgen. Deze aanpak wordt in dichte rietgebieden toegepast zodat met behulp van de smartphone gericht naar het nest kan worden gelopen. Hier zie je op lokaal niveau de samenwerking tussen de TBO, WBE, vrijwilligers en de Rova voor de gemeente Zwolle.

De steenmarterontheffing in combinatie met de ontheffing vos ter bescherming van weidevogels heeft het mogelijk gemaakt dat door het wegvangen van de steenmarters en het reduceren van de vossen voor het weidevogelseizoen het percentage predatie van weidevogelnesten doet afnemen.

Door de uitspraak van de rechter op de Wnb-vergunning is de last onder dwangsom van toepassing en is zichtbaar geworden dat het aantal geschoten grauwe ganzen is afgenomen en de schade daarentegen significant is toegenomen. Sinds de LOD is het afschot grauwe ganzen afgenomen van 4360 stuks in 2020 naar 2888 stuks in 2024.

Communicatie

De communicatie van de FBE in 2024 heeft als volgt plaatsgevonden:

- Via de website www.fbeoverijssel.nl worden gegevens verstrekt met betrekking tot de FBE, het FBP en de ontheffingen;
- Regelmatig worden de besturen van de WBE's via mail op de hoogte gehouden van ontwikkelingen;
- Twee keer per jaar worden de WBE-besturen uitgenodigd en in kennis gesteld van de laatste ontwikkelingen;
- Op verzoek worden partijen zoals de collectieven, terreinbeherende organisaties, LTO-afdelingen, enz. geïnformeerd over laatste ontwikkelingen.

Landelijke informatie-uitwisseling tussen FBE's

Op landelijke niveau vindt informatie-uitwisseling plaats tussen de provinciale FBE's op voorzitters- en op ambtelijk secretarissenniveau via gestructureerd en informeel overleg. Daarnaast vindt tweemaal per jaar het technisch gebruikersoverleg (TGG) plaats voor de afstemming over aanpassingen in het Fauna Registratie Systeem (FRS). Via de werkgroep predatiebeheer van het aanvalsplan grutto waarin de FBE Overijssel zitting heeft, wordt eveneens informatie uitgewisseld met als doel van elkaar te leren.

Begeleiden WBE-werkplannen reeën

In 2024 hebben de WBE's uitvoering gegeven aan het reeënbeheer op basis van de werkplannen die zij in het najaar van 2023 hebben ingediend. Deze plannen zijn door de FBE vastgesteld en uiteindelijk door de provincie goedgekeurd. In het jaar 2023 zijn de verschillende WBE's in de mogelijkheid gesteld om de workshop "aanspreken ree" van Vereniging Het Ree (VHR) te volgen. Met deze workshop wordt iedere reewildbeheerder in staat gesteld om reewild beter te onderscheiden met als doel nauwkeuriger te kunnen selecteren en afschot te kunnen plegen. De WBE's met een aanrijdingspercentage van meer dan 8% worden in hun werkplannen kritisch gevolgd door de FBE, VHR en de Provincie. Deze analyse van aanrijdingen heeft als gevolg dat gesprekken met de Provincie (onder andere wegbeheerder), terreinbeherende organisaties, WBE's, VHR en FBE zijn opgestart. Hieruit wordt gebiedsgericht maatwerk onderzocht.

Uitvoering Valwildregeling

De uitvoering van de valwildregeling wordt uitgevoerd door zogenaamde aangewezen personen, die gebruik mogen maken van de valwildopdracht op basis van Art. 5.1 tweede lid onder g Ow en, art. 4.6, eerste lid, onder e van het Omgevingsbesluit. De lijst van valwildvrijwilligers wordt beheerd door de FBE. De valwildmedewerkers werken aan de hand van een werkwijzer. Deze werkwijzer wordt in samenwerking met een afvaardiging van de valwildmedewerkers regelmatig geactualiseerd.

De valwildorganisatie kent twee veiligheidsregio's, te weten IJsselland en Twente met ieder een hoofdcoördinator. Deze veiligheidsregio's zijn vervolgens weer opgedeeld in twee regio's te weten: IJsselland I en II en Twente I en II met ieder een regiocoördinator. Vervolgens worden valwildmedewerkers door de regiocoördinator aangestuurd.

WBE's in Overijssel

In bijlage 2 is de kaart van de WBE's in Overijssel opgenomen.

Het werkgebied van een WBE moet conform de eisen in de POV, aaneengesloten zijn met een minimale oppervlakte van 5.000 ha en de provinciegrens mag niet overschreden worden.

Financieel

In de figuur hieronder is een verkorte weergave opgenomen van het financieel verslag 2024 van de FBE Overijssel. Het resultaat, een positief eindsaldo van € 20.057,-. Hiermee is financieel de faunabeheerplanperiode 2019-2024 afgesloten.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	2024	2023
	€	€
Baten	238.280	413.287
Lasten	331.992	335.171
	-93.712	78.116
Financiële baten en lasten	-474	-452
Tekort / overschot	-94.187	77.664
Dotatie bestemmingsreserve	-94.187	77.664

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Activa		
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	-	99.477
Liquide middelen	20.057	49.865
Totaal activa	20.057	149.342
Passiva		
Bestemmingsreserve	20.057	114.243
Kortlopende schulden	-	-
Crediteuren	-	20.123
Overige schulden en overlopende passiva	-	14.976
Totaal passiva	20.057	149.342

Besluit

Dit jaarverslag 2024 is vastgesteld in de bestuursvergadering van de FBE Overijssel op 25 maart 2025.

D. van Ittersum,
Vicevoorzitter

Bijlage 1. Rapportage afschot en tellingen 2024

Op grond van de wet dienen jachtakehouders afschotgegevens te verstrekken aan de FBE en dient de FBE deze afschotgegevens naar aantallen en soort openbaar te maken. Bovendien dient de FBE op grond van ontheffingsvoorwaarden te rapporteren over het gebruik van de ontheffingen, namelijk hetgeen op basis van de ontheffing is opgespoord, bemachtigd en gedood. De volgende rapportages zijn allemaal opgesteld op grond van het Faunabeheerplan Overijssel 2019-2024.

Rapportage ontheffing overwinterende grauwe, kol- en brandganzen

De FBE heeft een Wnb-ontheffing voor het doden van overwinterende ganzen met gebruikmaking van het geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen in de periode van 1 oktober tot 1 april. Volgens de voorschriften in de ontheffing is volgens het principe 'hand aan de kraan' het afschot bijgehouden om te borgen dat het aantal trekganzen (kolganzen, brandgans en grauwe gans) niet onder het aantal van de Natura2000-instandhoudingsdoelstellingen kwam. In dat kader vond er geen afschot plaats van kolganzen in de Natura2000-gebieden De Wieden en de Uiterwaarden Zwarte Water & Vecht. Door de beperkingen als gevolg van de last onder dwangsom is geen afschot toegestaan van overwinterende ganzen in de Natura2000-gebieden Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden IJssel, De Wieden, De Weerribben, Uiterwaarden Zwarte water & Vecht, Zwarte meer, Ketelmeer & Vossemeer en Veluwerandmeren.

Tabel 1. Meerjarenoverzicht afschot aantallen overwinterende ganzen (bron: FRS)

Winter	Grauwe gans	Kolganzen	Brandgans	Totaal
2019-2020	4.031	3.749	295	8.075
2020-2021	5.697	4.637	418	10.752
2021-2022	5.268	3.551	465	9.284
2022-2023	3.585	2.782	138	6.505
2023-2024	4.372	3.943	338	8.653

Zoals opgenomen in het Faunabeheerplan 2019-2024 worden de winterganzen en smienten door de WBE's vanaf de winter van 2019-2021 op de derde zaterdag van januari geteld.

Tabel 2. Overzicht telling winterganzen en smienten door WBE's, jaarlijks op de 3e zaterdag van januari (bron: FRS)

Jaar	Grauwe gans	Kolganzen	Brandgans	Smient
2020	53.540	62.665	6.170	12.464
2021	60.579	73.004	6.227	20.984
2022	76.487	77.52	18.987	29.685
2023	75.611	68.438	4.397	25.164
2024	103.258	100.683	18.619	28.292

Rapportage ontheffing overzomerende grauwe, kol- en brandganzen

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van overzomerende ganzen met gebruikmaking van het geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen voor de periode van 1 april tot 1 oktober. Door de beperkingen als gevolg van de last onder dwangsom is een afname zichtbaar van het afschot grauwe ganzen.

Tabel 3. Meerjarenoverzicht afschot aantallen overzomerende ganzen (bron: FRS)

Jaar	Grauwe gans	Kolgans	Brandgans	Totaal
2020	4.360	51	96	4.507
2021	5.061	96	189	5.346
2022	4.070	61	122	4.253
2023	3.595	208	58	3.861
2024	2.888	40	27	2.955

Rapportage telling overzomerende grauwe, kol- en brandgansen

Jaarlijks op de derde zaterdag van juli is de telling van de overzomerende ganzen volgens het landelijk protocol zoals aangegeven in het faunabeheerplan en de ontheffing.

Tabel 4. Meerjarenoverzicht aantallen overzomerende ganzen (bron: FRS)

Jaar	Grauwe gans	Kolgans	Brandgans	Totaal
2020	41.346	125	1.072	42.543
2021	40.685	213	1.698	42.596
2022	39.844	404	1.502	41.750
2023	40.103	305	1.785	42.193
2024	46.197	546	1.158	47.901

Periodieke monitoring van het afschot

In het beleidskader van de provincie Overijssel is opgenomen om het aantal overzomerende ganzen terug te brengen naar het aantal van 2005. Toen bedroegen de aantallen (Bron SOVON):

- Grauwe gans: 5.118 stuks
- Kolgans: 47 broedparen
- Brandgans: 130 broedparen

Op grond van periodieke monitoring in FRS van het afschot en de resultaten van de zomertelling kon (voortdurend) worden vastgesteld dat het onderschrijden van het aantalsniveau 2005 van de betreffende ganzensoorten in de periode april-oktober 2024 niet aan de orde is geweest. De aantallen zijn inmiddels vele malen hoger dan in 2005 het geval was.

Rapportage ontheffing nestbehandeling overzomerende ganzen

De FBE heeft een ontheffing voor het uitvoeren van nestbehandeling van nesten van overzomerende ganzen op basis van het FBP. WBE's, grondgebruikers en terreinbeheerders werken samen om eieren van overzomerende ganzen (met maisolie) te behandelen, als middel om de populatie van deze ganzen te beheren. Per nest wordt één ei niet behandeld, zodat de ganzen niet een nieuw legsel krijgen. De nestbehandeling 2024 is in 29 WBE's uitgevoerd.

Jaar	Nesten grauwe gans	Eieren grauwe gans
2020	2.324	13.339
2021	2.254	16.453
2022	2.373	24.817
2023	2.460	22.994
2024	3.380	25.858

Rapportage ontheffing ree

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van reeën in het belang van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid). In onderstaand overzicht zijn het beheer, de voorjaartrendtelling en het aantal geregistreerde meldingen van aanrijdingen in Overijssel weergegeven.

Tabel 5. Meerjarenoverzicht afschot, voorjaarstelling en aanrijdingen Ree (bron: FRS)

Ree	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Trendtelling voorjaar	9.775	9.810	11.473	10.763	10.852	9.774
Afschot gerealiseerd	3.528	3.635	3.701	3.568	3.987	4.051
Aanrijdingen aantal	988	1.089	1.102	1.071	1.184	956
Aanrijdingen %	10%	11%	10%	10%	11%	9,7%

Rapportage ontheffing vos

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van vossen met gebruikmaking van het geweer met kunstmatige lichtbron en geweer met restlichtversterker ter voorkoming van schade aan fauna (weidevogels en korhoen) in de periode van 1 december t/m 15 juli. Daarnaast worden vossen geschoten op grond van de landelijke vrijstelling

Tabel 6. Meerjarenoverzicht afschot vos (bron: FRS)

Afschot vos	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ontheffing	417	491	417	310	361	247
Vrijstelling	877	767	877	517	534	427
Totaal	1.281	1.258	1.258	827	895	674

Rapportage ontheffing knobbelzwaan

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van knobbelzwanen ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen.

Tabel 7. Meerjarenoverzicht afschot knobbelzwaan (bron: FRS)

Knobbelzwaan	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Afschot	147	201	238	164	255	185

Rapportage aanwijzing en ontheffing wild zwijn

Dit betreft het gebruik van de aanwijzingen en de ontheffing voor het doden van wilde zwijnen met gebruikmaking van het geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen.

Tabel 8. Meerjarenoverzicht afschot en aanrijdingen wild zwijn (bron: FRS)

Wild zwijn	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Afschot	86	56	39	22	19	30
Aanrijdingen	8	2	0	2	0	0

Rapportage totaal afschot 2024 (kalenderjaar)

In onderstaand totaaloverzicht zijn de afschotgegevens over het jaar 2024 per diersoort weergegeven. Het betreft afschot op grond van een ontheffing, aanwijzing of vrijstelling (landelijk en provinciaal) en afschot van wildsoorten (jacht).

N.B.: de jaarcijfers (kalenderjaar) kunnen afwijken van de cijfers op grond van de ontheffing in verband met het verschil in periode waarover de afschotaantallen zijn weergegeven.

Tabel 9. Jaarcijfers alle afschot Overijssel 2024 (bron: FRS)

Diersoort	Ontheffing	Vrijstelling	Wildsoorten	totaal
Brandgans	273			273
Canadese gans		925		925
Fazant			842	842
Grauwe gans	7.107			7.107
Haas			4.750	4.750
Houtduif	2.546	5.222		7.768
Kauw		6.365		6.365
Knobbelzwaan	185			185
Kolgans	3.232			3.232
Konijn		40		40
Nijlgans		1.400		1.400
Ree	4.051			4.051
Steenmarter	1			1
Vos	247	427		674
Wasbeer		5		5
Wasbeerhond		7		7
Wilde eend			5.561	5.561
Wild Zwijn	30			30
Zwarte Kraai		10.369		10.369

Bijlage 2. WBE's in Overijssel

